

Statssekretær Gunn Karin Gjøl,
Kommunal- og distriktsdepartementet

Viser til hyggelig og konstruktiv møte den 15. september 2023 hvor Jostein Ingvaldsen og undertegnede delte Accentures innspill til ny digitaliseringsstrategi, i kategorien «*Verdiskaping med data og tiltak for næringsrettet digitalisering, inkl. AI/KI*». Vi i Accenture takker for anledningen til å gi innspill tidlig i prosessen, og deler herved også innspillene skriftlig.

Hvordan vi som et lite land møter teknologiutvikling er etter vårt syn helt avgjørende for den videre vekst- og velstandsutviklingen i Norge. Accenture, og tilsvarende teknologi- og rådgivningsselskaper, er sentrale aktører i å sikre teknologiutviklingen i Norge. Vi ønsker å bidra til innovasjon på tvers av teknologier, industrier og landegrensener, og sikre det norske samfunnet tilstrekkelig tilgang til kompetanse. Derfor er det gledelig å se vi blir involvert i en slik strategiprosess. Selv om en slik strategi vil favne bredt, ser vi det hensiktsmessig å fokusere våre innspill på de områdene vi anser som de mest kritiske (og som vi tok opp i nevnte innspillsmøte):

- 1. Ansvar og myndighet består selv om smart teknologi er benyttet.** Takten på utvikling av maskinlæring og kunstig intelligens fortsetter å øke, og nivået på smart-teknologi når stadig nye høyder. Det er derfor vesentlig å slå fast at ansvar og myndighet består selv om smart teknologi er benyttet. Strategien bør dermed benytte anledningen til å sikre at ingen aktør, verken i dag eller i fremtiden, kan henvise til maskinlæring i forsøk på å fraskrive seg ansvar. Dette handler i stor grad om at lovgivning og retningslinjer ikke gir mulighet for at aktører distanserer seg fra kunder/ansatte/brukere ved å si at «det er smart teknologi som tar valgene, ikke vi».
- 2. Behovet for utdanning og kompetanse endrer seg ikke vesentlig ved økt bruk av AI. Morgendagens utdanningstilbud må derfor evne å tilpasse seg samfunns- og teknologiutvikling vi ikke kjenner i dag, framfor å speile spesifikk teknologi som trender når utdanningen utvikles.** Vi har lenge sett et vedvarende, økende behov for IT-kompetanse innen IT-arkitektur, dataplattform, IT-utvikling, prosess, datastyring osv. Videre ser vi at grensesnittet mellom IT og fag/forretning blir stadig viktigere. Dette er ikke endret som følge av inntoget av kunstig intelligens og maskinlæring. Vi må ikke falle for fristelsen å endre utdanningstilbudet til å fokusere på teknologien i seg selv. Markedet trenger flere dyktige IT-folk, designere og forretningsutviklere, som er skodd til å håndtere den raske utviklingen og fremtidig teknologi.

Vi mener også at vår egen bransje har en viktig rolle mtp. tilgang til teknologikompetanse i Norge. De private teknologi- og rådgivningsselskapene er et avgjørende bindeledd i overgangen fra utdanning til jobb i den norske IT-bransjen. Accenture henter hvert år inn et stort antall nyutdannede talenter innenfor ulike teknologiområder og gir rask profesjonell vekst gjennom de første årene i arbeidslivet, og innen et bredt utvalg av bransjer. I tillegg vil firmaer som Accenture være en kilde til dynamikk i norsk IT-bransje fremover gjennom å kunne flytte kapasitet og kompetanse mellom ulike industrier og markeder. Mens de fleste virksomheter har en basis teknologikapasitet i egne rekker, bidrar vår type firmaer til midlertidig økt tilgang på kapasitet og kompetanse når de større løftene skal tas. Gjennom vårt globale leveranseapparat sikrer vi også tilgang til kapasitet og kompetanse utenfra

landets grenser, der det er hensiktsmessig. Ny digitaliseringsstrategi bør tilrettelegge for bruk av denne kompetanse og kapasiteten, for å styrke Norges evne til å fortsatt ha en IT-bransje som kan levere industrirelevante teknologitjenester på ulike plattformer.

3. Både offentlige og private aktører trenger tilrettelegging og gode rammer for å hente verdi ut av AI. Vi ser at innovasjon og «prototyping» ofte ender i juridiske spørsmål. Noe veiledning og råd er tilgjengelig (feks. Sandkassen), men her kan det offentlige gjøre en betydelig forskjell ved å tilrettelegge for samtlige med felles tolkninger, veiledninger og verktøy. For hva er tilstrekkelig kvalitet innenfor smart teknologiutvikling? Hvordan teste eller bevise at en algoritme fungerer «godt nok» ift. hvilken konsekvens tjenesten kan ha for brukeren eller samfunnet? Og hvilke krav bør vi stille til tjenester som bruker GenAI? Hvordan skal vi tolke lovverk om personvern og opphavsrett? Denne typen problemstillinger preger og begrenser mye av teknologiutviklingen i Norge. Store ressurser brukes på nye «compliance»-funksjoner, som ofte har ulik tolkning i ulike virksomheter. Spesielt mindre og mellomstore aktører er sårbare (f.eks. pga. begrensede juridiske «muskler») og risikerer å falle av lasset i en utvikling som går i et stadig høyere tempo. Våre undersøkelser¹ viser at Norge og Norden allerede ligger bak resten av Europa i utnyttelsen av AI, og samarbeid mellom offentlig og privat er ett virkemiddel for å adressere denne utviklingen.

4. Smart bruk av ressurser for å ta i bruk ny teknologi i et «lite land» som Norge.

Dersom den norske IT-bransjen og selskaper som Accenture best mulig skal kunne understøtte teknologiutviklingen i Norge er det viktig at vi får nyutdannede opp og frem. De siste årene har vi sette en negativ utvikling hos offentlig næringsliv mtp. å kjøpe nyutdannede konsulenter. Flere aktører har minimumskrav på 3 års erfaring, og da blir resultatet å bruke mer erfarne ressurser, kanskje også fra utlandet. Dette er svært utheldig da mye av kompetansen på siste trender og teknologier nettopp sitter hos de yngste kollegaene våre. Det er derfor viktig at offentlig sektor både utnytter denne ressursen, samt er med på å bygge opp fremtidens teknologiekspert, og forsterke knytningen mellom utdanningssektor og arbeidsliv i Norge.

Vi håper dere anser dette som konkrete og nyttige innspill. Om dere ønsker mer informasjon eller sparring rundt temaene, er vi selvfølgelig tilgjengelige for det.

Lykke til med prosessen og vi gleder oss til å se resultatet.

Mvh.

Trygve Halvorsen

Leder for teknologistrategi, Accenture Norge

¹ <https://www.accenture.com//se-en/insights/artificial-intelligence/ai-maturity-transformation-nordics>